Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 5 июнь 1974 йил, чоршанба ◆ № 130 (15.910). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ. Яккабоғ районидаги Энгельс номли колхознинг Муҳаммад Эргашев етакчилик қилаётган маккажўхоричилик бригадаси аъзолари юз гектар майдоннинг ҳар гектаридан 100 центнердан дон ва 350-400 центнердан кўкпоя етиштириш учун курашмоқдалар. Агротехника қоидаларига қатъий амал қилаётган миришкорлар даласида маккажўхори кун сайин барқ уриб ўсмоқда. Суратда: бригада бошлиғи М. Эргашев маккажўхоризорда.

Г. Григорьев фотоси, (ЎзТАГ).

ИЛҒОРЛАР МИНБАРИ

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Ғаллакорларимиз бу йил ғайрат ва ташаббускорлик билан меҳнат қилмоқдалар. Республикамизнинг олтин юбилейини она-Ватанга 26 минг тонна ғалла етказиб бериш билан кутиб оламиз! Бу шиор бизни юксак кўтаринкилик билан ишлашга даъват этаётир. Ҳа, бу йил ғалла ҳосилдорлиги жиҳатидан мисли кўрилмаган даражага эришишга бел боғлаганмиз.

26 минг тонна! Бу район бўйича етиштириладиган барча ғалла хирмонининг учдан бир қисмига тўғри келади. Бунга эришиш учун ғалла ҳосилдорлиги ўтган йилгидан 1,3 центнерга, ялпи хирмон эса 2,2 минг тоннага оширилиши керак. Ишонч билан айтиш мумкинки, ғаллакорларимиз ана шу юксак маррани эгаллаш учун далаларда катта ишларни амалга оширмоқдалар. Жумладан, энг муҳим агротехник тадбирлардан бири бўлган ғалла майсаларини сел сувлари ҳисобига суғоришда яхши натижаларга эришилди. 7 минг гектардан кўпроқ ер шу усул билан суғорилди. Бу ўтган йилгидан 2 минг гектар кўпдир. Тупроқ унумдорлигини ошириш мақсадида салкам 8 минг тонна маҳаллий ўғит дала картограммаси асосида тоғ олди зоналарига солинди. Бошқа агротехник тадбирлар ҳам ўз маромида, сифатли қилиб ўтказилди. 21.640 гектар ғаллазорнинг ҳар гектаридан 12 центнердан ҳосил кўтариш учун курашилмоқда.

Совхозимиз йилномасига назар ташланса, бундан ўн йиллар муқаддам ялпи ғалла хирмони 8-10 минг тоннани ташкил этганини кўриш мумкин. Ўша пайтлари алмашлаб экиш, далаларни шудгорлаб дам бериш, ўғитлаш ва қишда ёққан қор ҳисобига нам тўплаб, ерларни тўйинтириш сингари муҳим тадбирлар ҳақида ўйлаш ҳам мумкин эмас эди. 1966 йилга келиб, минерал ўғитлардан унумли фойдаланила бошлангандан сўнг ҳосилдорлик 7 центнерга етди. Саккизинчи беш йилликда эса ғалла етиштиришнинг ўртача йиллик кўрсаткичи олтинчи беш йилликдагига қараганда икки бараварга ошиб, 20 минг тоннага етди.

Йиллар ўтиши билан бу ютуқлар ўз-ўзидан қўлга киритилгани йўқ. Бу юксалишни ғаллакорларнинг фан ютуқлари ва илғор тажрибаларни ишлаб чиқаришга кўпроқ жорий эта бошлаганликлари билан изоҳлаш мумкин. Дарвоқе, хўжалигимиз билан Ғаллаорол лалмикор деҳқончилик илмий-тадқиқот институти олимлари ўртасида мустаҳкам ҳамкорлик ўрнатилди. Барча ғалла майдонининг салкам 70 процентида беш далали алмашлаб экиш системаси жорий этилди. Шу туфайли совхозимиз ҳар йили республика хўжаликлари учун районлаштирилган ғалла навларининг энг яхши уруғларини етказиб бера бошлади.

Б йил республика бўйича ихтисослаштирилган ғаллакор хўжаликларга 4,5 минг тонна серҳосил ғалланинг элита ва 1-классли сархил уруғлиги етказиб берилади. Бу районлаштирилган «Қизил Шарқ» ва «Сурхон-5688» навли буғдой ва «Унумли арпа» навли арпа экиладиган далалар янада кенгаяди, демакдир.

Энг яхши уруғлик етиштириш — ҳам фахрли, айни пайтда ҳам масъулиятли иш ҳисобланади. Шу туфайли институтнинг илмий лабораторияси билан ижобий ҳамкорлик тобора яхшиланмоқда. Лаборатория экиш олдидан уруғнинг униб чиқиш даражасини аниқлаб беришда катта ёрдам бераётир. Шу туфайли хўжалигимизда гектарларнинг тўла бўлишига эришилади. Об-ҳавонинг қандай келиши билан боғлиқ бўлган ноқулай аҳвол ҳам олимлар билан ҳамкорликда ҳал этилади. Бу йил ҳар гектар ерда 80-100 минг туп майса бўлишига эришилди. Табиий офат таъсирида сийраклашиб қолган 8 минг гектар ердаги ғаллазорларнинг ҳатоси экиб тўлдирилди. Бегона ўт босган 8 минг гектар ғаллазор эса гербицидлар билан ишланди.

Биз ғаллазорларни «СУМ-5-Ж» маркали суюқ минерал ўғит билан озиқлантираётирмиз. Бу ўғит сепилган далаларда ҳосилдорлик 2,5 центнер ортиши аниқланган. Бу ўғитнинг хўжаликка берадиган моддий самараси ҳам азотли ўғитларникига қараганда икки баробар кўп бўлаётир. Бу йил биз салкам 4 минг гектар ерни ана шу хил суюқ ўғитлар билан озиқлантирдик. Барча комбайн ва дон тозалаш воситалари тўла ремонтдан чиқариб қўйилди. Барча майдонларда ўрим-йиғимни 17 иш кунида тугаллаш мўлжалланмоқда.

Мавжуд 105 комбайннинг ҳаммаси 1,5 сменада, дон ташийдиган ва уни тозалайдиган техниканинг икки сменада ишлашига эришамиз. 5 жойда механизациялашган қабул пунктлари ташкил этилади. Бу пунктларнинг ҳаммаси «ОВП-20», «ОС-4», «ОПС-2» маркали дон тозалаш машиналари билан таъмин этилади. Ғалла тозалаш техникалари сони 50 тага етказилади. Уларнинг унумли ишлаши туфайли барча ўрилган ҳосилнинг юқори даражада тозаланишига эришилади. Мавжуд 35 трактор ва 60 тележка эса график асосида ишлаб, бирор комбайннинг тўхтаб қолмаслигини таъминлайди.

Бу йил совхозимизда яна 26 хотин-қиз комбайнчилар курсида ўқитилди. Бу йил уларнинг ҳаммаси комбайнлар штурвалига ўтиришади. Ўтган хўжалик йилида ҳар бири 200-280 гектар ердаги ғаллани ўриб-янчиб берган Назира Очилова, Шарофат Элмирзаева, Ольга Шолохова, Анорхол Кўчимова, Тўқсулув Абдуғаффоровалар бу йил янада юксак марраларни кўзлашяпти.

Хўжалигимизнинг ғалла ерлари шароитига қараб 4 микроиқлимга бўлинади. Шу сабабли ҳозир дала ишлари табақалаштирилиб олиб борилмоқда. Ғаллазорларни заҳарли бегона ўтлардан тозалаш графиги тузиб чиқилди. Бунда Отабек Абдусатторов ҳамда Фармон Эсоновлар биринчи бўлиб ишга киришадилар. Бу йил ғаллачиликдан 3 миллион сўм даромад олиш учун курашаётган совхозимиз меҳнат аҳли тадбиркорлик билан иш тутмоқда.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1974 йил ҳосилини ўриб-йиғиб олиш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлашни таъминлаш тадбирлари тўғрисидаги қарори барча ғаллакорлар томонидан қизғин қарши олинди. Унда белгиланган моддий рағбатлантиришнинг янги принциплари ҳаммани хушнуд этмоқда. Чунки, комбайнларнинг иш унумини ошириш кўп жиҳатдан ғалла ташиш учун ажратилган транспорт воситаларининг бетўхтов ишлашига боғлиқ бўлади.

Э. МУЛЛАБОЕВ,
Жиззах областидаги 1- «Ғаллаорол» совхозининг бош агрономи.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ 50 ЙИЛ

ЮБИЛЕЙ ВАХТАСИДА

ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРАМИЗ

СУРХОНДАРЁЛИКЛАР ВА ХЎЖАЙЛИЛИКЛАР ТАШАББУСИ АСОСИДА

Баҳор бир оз инжиқ келди, ёғингарчилик кўп бўлди, пахтазорларни қатқалоқ босди. Натижада деҳқонларнинг ташвиши ортди. Лекин бундан чўчиганимиз йўқ. Деҳқончиликда ҳар йили озми-кўпми қийинчилик бўлиб туради. Уни ҳалол меҳнат билан енгиш қишлоқ меҳнаткашларининг жонажон ишидир.

Хилма-хил қишлоқ хўжалик машиналари ва агрегатларига эгамиз. Ўғитни тобора кўпроқ оляпмиз. Сувдан қолийдиган жойимиз йўқ, лотокларда обиҳаёт тўлиб оқяпти. Энди ҳамма нарса ўзимизга боғлиқ бўлиб қолди. Астойдил ишласак, ғўза парваришини кучайтирсак пахтадан юқори ҳосил олишимиз мумкин ва лозим. Сурхондарёликлар ҳам, хўжайлиликлар ҳам ҳаммамизни шунга чақиряпти.

Чўл шароитида қийинчилик кўп бўлади. Лекин бой тажрибамизни ишга солсак, кунлик графикни мунтазам бажарсак, парваришдаги қолоқликни тезда тугатишимиз мумкин. Бригадамиз аъзолари белгиловчи йилда ҳосилдорликни гектар бошига 5 центнерга кўтариш мажбуриятини олганлар. Шу кунларда ғўза парваришини қизғин давом эттирмоқдамиз.

Иш режа билан олиб борилмоқда. Мавжуд чопиқ тракторлари учун кунлик, беш кунлик, ўн кунлик графиклар берилган, унинг ижроси текшириб борилади. Бригадамизда иккинчи комплекс ғўза парвариши тугалланди, ниҳоллар барқ уриб ўсяпти.

Лекин ҳали кўп иш қилишимиз керак. Ғўзаларнинг ўсиш ва ривожланиши ўтган йиллардагидан анча орқада қолаётганини биламиз. Бундай шароитда ўғитлаш ва суғоришни кучайтириш талаб этилади. Механизаторларимиз культивация вақтида ғўзаларни озиқлантириб кетмоқдалар, бегона ўтлар йўқотилганлиги туфайли ўғит ўсимликка тез таъсир қилмоқда. Сувчиликка тажрибали деҳқонлар қўйилган. Пайкаллар бегона ўтлардан тозаланиб бўлингач, ғўзалар суғорилганда айниқса яхши натижага эришиш мумкинлигини тажрибада синаб кўрдик.

Бу йилги шароитда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши самарали чоралар кўришимиз керак. Чунки ҳаво тез ўзгариб турибди, гоҳ ҳарорат кўтарилса, гоҳ пасайяпти. Бундай шароитда ҳашаротлар тез кўпаяди. Пахтакорларимиз, хусусан химизаторларимизнинг муҳим бурчи зараркунандаларнинг пайдо бўлишини кутиб ўтирмасдан, унинг уяларини йўқотишдан, ҳар эҳтимолга қарши амалий тадбирлар белгилаб қўйишдан иборат.

Бригадамиз аъзолари ғўза парваришини сурхондарёликлар ва хўжайлиликлар чақириғи асосида ташкил қилиб, чўл шароитида гектаридан 30 центнердан пахта етиштирадилар. Бу Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейига муносиб совғамиз бўлади.

Эргаш БАКИРОВ,
Сирдарё область Оқ олтин районидаги «Партия XXIII съезди» совхозининг бригада бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планларини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидаги районлар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар.

Шаҳрисабз райони (район партия комитетининг секретари **Б. Элбоев,** район ижроия комитетининг раиси **М. Муҳаммадиев,** район комсомол комитетининг секретари **Г. Зайниддинова,** бош пилла сушилкасининг директори **К. Усмонов** ўртоқлар).

Китоб райони (район партия комитетининг секретари **Т. Чориев,** район ижроия комитетининг раиси **Х. Жониқулов,** район комсомол комитетининг секретари **С. Эгамова,** бош пилла сушилкасининг директори **Б. Узоқов** ўртоқлар).

Калинин райони (район партия комитетининг секретари **Р. Қамбаров,** район ижроия комитетининг раиси **Б. Тошхўжаев,** район комсомол комитетининг секретари **К. Тошмуҳамедов,** бош пилла сушилкасининг директори **Х. Фозилов** ўртоқлар).

Оржоникидзе райони (район партия комитетининг секретари **П. Юсупов,** район ижроия комитетининг раиси **А. Махсимов,** район комсомол комитетининг секретари **К. Холмирзаев,** бош пилла сушилкасининг директори **О. Исмоилова** ўртоқлар).

Хива райони (район партия комитетининг секретари **М. Маткаримов,** район ижроия комитетининг раиси **А. Мадраимов,** район комсомол комитетининг секретари **Н. Отажонов,** бош пилла сушилкасининг директори **У. Мадаминова** ўртоқлар).

Боёвут райони (район партия комитетининг секретари **С. Тўхлиев,** район ижроия комитетининг раиси **Г. Бердиназаров,** район комсомол комитетининг секретари **А. Жуманазаров,** бош пилла сушилкасининг директори **М. Худойшукуров** ўртоқлар).

Андижон райони (район партия комитетининг секретари **Ш. Ёқубов,** район ижроия комитетининг раиси **А. Максимов,** район комсомол комитетининг секретари **М. Султонов,** бош пилла сушилкасининг директори **А. Ҳамроқулов** ўртоқлар).

ПИЛЛА — ДАВЛАТГА

Республика областларида пилла тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 4 июнга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — бир кунда тайёрланган пилла, учинчи стун — мавсум бошидан буён.

БУХОРО	0,3	113,7
СИРДАРЁ	6,8	107
ҚАШҚАДАРЁ	4,4	104,6
СУРХОНДАРЁ	0,5	100,9
Наманган	12,1	92,5
Фарғона	11,9	80,5
Тошкент	14	80,1
Хоразм	26,9	70,7
Жиззах	5,4	67,2
Самарқанд	15	47,1
Андижон	15,9	41,7
ҚҚ АССР	6,5	6,5
Республика бўйича:	11,4	75,5

Л. И. Брежнев Д. Кендаллни қабул қилди

Ўртоқ Л.И.Брежнев 3 июнь куни Кремлда АҚШ савдо-саноат доираларининг кўзга кўринган вакили, Америка—Совет савдо-иқтисодий кенгашининг ҳамраиси Дональд Кендаллни қабул қилди. Икки ўртада дўстона ва конструктив руҳда бўлиб ўтган суҳбатда СССР билан АҚШ ўртасидаги ўзаро манфаатли иқтисодий алоқаларни янада ривожлантириш масалалари устида гап бўлди.

Суҳбатда СССР ташқи савдо министрининг ўринбосари В.С. Алхимов ва КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров қатнашдилар.

Л. И. Брежнев А. Гарриманни қабул қилди

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев 4 июнда Кремлда Американинг таниқли сиёсий жамоат арбоби А. Гарриманни қабул қилди.

Бўлиб ўтган суҳбат чоғида турли соҳаларда СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларга доир масалалар, шунингдек ҳозирги халқаро вазиятнинг баъзи проблемалари қараб чиқилди.

Л. И. Брежнев таъкидлаб ўтдики, иккала мамлакат ўртасида муносабатларнинг яхшиланиши Совет ва Америка халқларининг манфаатларига мувофиқ бўлиб, халқаро кескинликни юмшатиш ҳамда тинчликни мустаҳкамлаш ишига хизмат қилади.

А. Гарриман ҳам АҚШ билан СССР ўртасида тинчлик ва ҳар икки томон учун қулай амалий ҳамкорлик муносабатларини ривожлантиришни ёқлаб гапирди.

Суҳбат муҳокама қилинган масалаларга нисбатан яхши ният ва конструктив ёндашиш руҳида ўтди. Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров қатнашди.

А. Н. КОСИГИН ҲУЗУРИДА СУҲБАТ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 3 июнда Совет — Италия дўстлиги ҳафталиги ўтказилиши муносабати билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Италиядаги бир қанча автоном областлар ҳукуматлари раислари делегациясини қабул қилди. Делегация составида Ломбардия ҳукуматининг раиси Пьеро Бассетти, Венето ҳукуматининг раиси Анжело Томеллери, Лигурия ҳукуматининг раиси Жанни Даньино, Эмилия-Романья ҳукуматининг раиси Гуидо Фанти, Тоскана ҳукуматининг раиси Лелио Лагорио, Лацио ҳукуматининг раиси Ринальдо Сантини, Базиликата ҳукуматининг раиси Винченцо Верасстро бор эди.

Икки ўртада бўлиб ўтган дўстона суҳбатда, жумладан халқлар ўртасидаги дўстона алоқаларни, ўзаро ишонч ва ҳамкорликни Европадаги кескинликни янада юмшатиш ва вазиятни нормаллаштириш манфаатлари йўлида мустаҳкамлашда маҳаллий ҳокимият ва ўз-ўзини бошқариш органларининг роли қайд қилиб ўтилди.

Суҳбатда «Италия—СССР» жамиятининг бош секретари, Италия—Совет парламент группасининг раиси, сенатор Желазио Адамоли, Италиянинг СССРдаги элчиси Пьеро Винчи ҳамда Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи совет жамиятлари союзи президиуми раисининг ўринбосари Е.В. Иванов ҳам иштирок этдилар.

(ТАСС).

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич БРЕЖНЕВга

Азиз дўстим Леонид Брежнев!

Мақсадга эришиш йўлида дастлабки қадам ҳисобланган Сурия ва Исроил қўшинларини бир-биридан ажратиш тўғрисидаги битим муносабати билан Сиз ва Сизнинг ўртоқларингиз — Совет раҳбарлари йўллаган табрикномани миннатдорчилик билан қабул қилдим. Исроил қўшинларининг улар оккупация қилиб олган араб ерларидан тамомила чиқариб юборилишига эришиш ва Фаластин халқининг ҳуқуқларини таъминлаш мақсадида биз октябрь ойида жанг қилган эдик. Совет Иттифоқининг ва барча дўст мамлакатларнинг бизнинг курашимизга берган мададини юксак қадрлаймиз ва Хавфсизлик Кенгашининг 338-резолюцияси бажарилиши учун олиб бораётган курашимизга бундан кейинги даврда ҳам, бизнинг районимизда адолатли ва доимий тинчлик ўрнатилгунча худди шундай мадад бериладерди, деб ишонч билдирамиз.

Шу фурсатдан фойдаланиб, шахсан Сизга ва Сизнинг ўртоқларингиз — Совет Иттифоқи раҳбарларига ҳамда унинг дўст халқларига энг яхши истакларимни билдиришни истайман.

Ҳафиз АЛ-АСАД,
Араб социалистик Уйғониш партиясининг Бош секретари.

ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРНИНГ МАЖЛИСЛАРИ

4 июнь куни Тошкентда Ўзбекистон ССР Олий Совети транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа доимий комиссиясининг мажлиси бўлди. Депутатлар Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигининг шаҳарлараро автобус транспортида пассажирларга хизмат қилиш маданиятини ошириш юзасидан кўрилаётган тадбирлар тўғрисидаги ҳисоботини муҳокама қилдилар.

Шу куни коммунал хўжалик ва маиший хизмат доимий комиссияси ҳам навбатдаги мажлисини ўтказди. Ўзбекистон ССР «Главгаз»ининг тўққизинчи беш йиллик планнинг бажарилиши ҳамда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси юбилейи шарафига «Главгаз» корхоналари коллективларининг республикани газлаштириш юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни қандай бажараётганликлари тўғрисидаги ҳисоботи тингланди.

Комиссиялар муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли тавсиялар баён қилдилар. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШУВ

КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган ҳукмрон Бангладеш халқ Иттифоқи партиясининг бош секретари Зиллур Раҳмон 4 июнда Ўзбекистон пойтахтига келди. Шу куни дўст мамлакатдан келган меҳмон В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини зиёрат қилди, шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини, унинг янги уй-жой районларини кўздан кечирди.

Зиллур Раҳмон Ўзбекистонда бир неча кун бўлади.

(ЎзТАГ).

НОШИРЛАР СЕМИНАРИ

4 июнь куни Тошкентда республика, ўлка ва область нашриётларида планлаштиришни такомиллаштиришга бағишланган зона семинари иш бошлади. Семинарда Ўрта Осиё, Закавказье республикалари ва Қозоғистоннинг нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари Давлат комитетларининг ходимлари қатнашмоқдалар.

Семинар ишида СССР Министрлар Совети Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари Давлат комитети раисининг ўринбосари А. А. Небензя иштирок этмоқда.

Семинар уч кун давом этади. (ЎзТАГ).

16 июнь якшанба — СССР Олий Советига сайловлар куни

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ А. Н. ШЕЛЕПИН БИЛАН УЧРАШУВИ

КИРИШИ, (Ленинград области), 3 июнь. (ТАСС). Бугун Кириши шаҳридаги Октябрь 50 йиллиги номли маданият саройида Ленинград қишлоқ сайлов округининг сайловчилари Россия Федерациясидан СССР Олий Совети Миллатлар Советининг депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВЦСПС раиси А. Н. Шелепин билан учрашдилар.

Йиғилишни меҳнаткашлар депутатлари Ленинград область Совети ижроия комитетининг раиси А. Н. Шибалов очди.

Учрашув қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини ғоят баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

Депутатликка номзоднинг ишончли вакили, ВЛКСМ 50 йиллиги номли нефтни қайта ишлаш заводининг установка бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. И. Потанин А. Н. Шелепиннинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида сўзлаб берди ва барча сайловчиларни сайлов куни коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари учун якдиллик билан овоз беришга даъват этди.

Учрашувда сўзга чиққан нотиқлар КПСС Марказий Комитетининг СССРнинг барча сайловчилари, гражданларига Мурожаати меҳнаткашларнинг ғайрат-ташаббусини ғоят кучайтириб юборганлиги ҳақида, ленинградликлар сайлов кунини тўққизинчи беш йиллик топшириқларини амалга оширишда янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритиш билан кутиб олишга интилаётганликлари тўғрисида гапирдилар.

Нотиқлар таъкидлаб ўтганидек, Ленинград шаҳри ва Ленинград областининг меҳнаткашлари Коммунистик партиянинг, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг ва унинг Сиёсий бюросининг партия XXIV съезди қарорларини ва бу съезд қабул қилган Тинчлик программасини амалга оширишга қаратилган собит қадам ва изчил фаолиятини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар.

Йиғилиш қатнашчилари партия билан халқнинг мустаҳкам бирлиги тўғрисида зўр ифтихор билан гапирдилар. Улар Ленинград шаҳри ва областининг сайловчилари сайлов куни Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети теварагига маҳкам жипслашганликларини, партия ишига, улуғ Ленин ишига садоқатларини, коммунистик қурилишнинг улуғвор планларини амалга ошириш учун бундан буён ҳам фидокорона меҳнат қилишга тайёр эканликларини яна бир марта намойиш қиладилар, деб ишонч билдирдилар.

Йиғилиш қатнашчилари самимий кутиб олган А. Н. Шелепин нутқ сўзлади. У ўзини СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатган сайловчиларга чин кўнгилдан ташаккур изҳор қилди ва партиянинг халқ манфаатларидан бошқа манфаатлари йўқ, меҳнаткашларнинг бахт-саодатидан бошқа мақсадлари йўқ, деб таъкидлади. (ТАСС).

МАЪНАВИЙ КАМОЛОТ

НОРИН РАЙОН ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ЯНГИЧА УРФ-ОДАТЛАР ВА МАРОСИМЛАРНИ ЖОРИЙ ЭТИШ ТАЖРИБАСИДАН

Маънавий соф, жисмоний етук ва руҳан тетик инсон — коммунизмнинг актив қурувчисини тарбиялаш давримизнинг муҳим вазифасига айланмоқда. Норин район партия ташкилотларида бу соҳада изчил иш олиб борилаётир, идеология ишининг таъсирчан воситаларидан самарали фойдаланилаётир. Кишиларнинг моддий турмуш даражаси ошмоқда, маданий савия ўсмоқда. Қишлоқ кишилари турмушига нафосат, гўзаллик сингиб бораётир. Бу—қувончли ҳол, албатта.

— Лекин сир эмаски, турмушимизда ҳали — ҳозиргача зарарли расм-русмларга амал қилиш ҳоллари учраб туради, — дейди кекса коммунист С. Қирғизбоева. —Худди шу нарсалар ойнадаги доғ сингари турмушимиз гўзалликларини бузади, кишиларнинг руҳига ёмон таъсир кўрсатади.

Ойнадаги доғ... Нақадар ўринли ўхшатиш бу. Партия ташкилотлари бу доғни ювиш, марксча-ленинча дунёқарашни ҳаётий эътиқодга айлантирган, коммунизм ишига чексиз садоқатли, маънавий ва инсоний жиҳатдан камолга етган кишиларни тарбиялашда муайян тажриба тўплашди. Янгича урф-одатлар, маросимларни кенг ёйиш, халқ турмушига изчил жорий этишда бу ўз ифодасини топмоқда.

«Октябрь» колхози бошланғич партия ташкилоти (секретари ўртоқ И. Юнусова) идеология ишининг ана шу соҳасига эътиборни айниқса кучайтирмоқда. Норинкапа қишлоқ Совети депутатлари, «Билим» жамияти лекторларидан иборат активлар бу ишда партия ташкилотининг яқин ёрдамчилари бўлиб қолишди.

Кекса коммунистлар ташаббуси билан қишлоқда янгича урф-одатлар ва маросимларни жорий этиш учун алоҳида комиссия тузилди. Кўп йиллик шавкатли меҳнати билан ҳамқишлоқлари ҳурматига сазовор бўлган пенсионерлар, партия комитети аъзолари, Норинкапа қишлоқ Советининг депутатларидан 17 киши унинг составига сайланди.

Маросимларни ўтказиш комиссияси аъзолари ишни ҳаракат йўналишларини белгилашдан бошлашди. Аввало турмуш тажрибалари, халқ ҳаётининг илғор анъаналарини чуқур ўрганиш асосида янги урф-одатлар, маросимлар ва уларни ўтказиш тартиби ишлаб чиқилди. Оғзаки ва кўргазмали агитация воситалари, қишлоқ радиоузели орқали янгича маросимлар кенг тарғиб қилинди.

Замонавий архитектура услубида қурилган данғиллама клуб, ўрта мактаб ва уй-жойлар Норинкапа қишлоғининг бугунги қиёфасини белгиловчи кўринишлардир. Кейинги йилларда қишлоқда аҳоли турмушининг маданий-маиший шароитларини яхшилаш соҳасида катта ишлар қилинди. 800 ўринли клуб, «Бахт уйи», савдо ва маиший хизмат корхоналари қурилди. «Роҳат» ошхонаси қуриб битказилди. Водопровод, телефон, телевизор, мебеллар колхозчилар ҳаётига сингиб кетди.

Энди қишлоқ аҳолиси муқаддас деб биладиган сўлим жойлар бор. Улуғ Ватан уруши фронтларида ҳалок бўлган ҳамқишлоқ жангчилар хотирасига ўрнатилган ёдгорлик майдони шундай жойларнинг бири. Мамлакатимиз мустақиллиги учун жангларда норинкапаликлар қаҳрамонлик намуналари кўрсатишган. Қишлоқ ёшлари ўз ҳаётларини «Шуҳрат» ордени кавалери Абдулҳай Тўйчибоев, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Солижон Адашевларга қиёслашади, улардан ўрнак олишади. Балоғатга етиб, она-Ватан олдидаги фарзандлик бурчини адо этишга отланган йигитлар шу ердан ҳарбий хизматга кузатиладилар.

Янги маросимлар турмушда тобора кенг ўрин эгалламоқда. Меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ Советининг раиси коммунист Маҳкам Обидов тўйлар қандай ўтаётганлиги ҳақидаги саволимизга жавоб бериб, шундай деди:

— Биласизми, кўпинча янгича тўйлар ҳақида гапиришади. Лекин мулоҳаза қилиб кўрсанг: «Комсомол тўйлари» ичида эски расм-русмлар ҳам бекаму-кўст бажариларди. Бу — ташвишланарлидир. Гап шундаки, аввало, сарф-харажат ошиб кетади, иккинчидан, гўзал, ибратли янгича маросимнинг тарбиявий роли сусаяди. Шу туфайли аввал бошдан тўйларни ўтказиш тартибини атрофлича мулоҳаза қилиб чиқдик.

Кенг жамоатчилик билан биргаликда олиб борилаётган ишлар ўз самарасини бераяпти. Икки ёш турмуш қуришга аҳд қилса, тўй тантаналаридан илгари қудалар маросимлар комиссиясида учрашишади. Унда тўйни ўтказиш тартиби, сарф-харажатлари аниқланади. Исрофгарчилик, ичкиликбозликка йўл қўймасликка келишиб олинади. Тўй тантаналарида колхознинг «Гулдаста» ашула ва рақс ансамбли ҳаваскорлари хизмат кўрсатишади.

Шу нарса қувончлики, «Бахт уйи» самарали иш олиб бормоқда. Турмуш қуришга аҳд қилган йигит-қизларнинг тўй тантаналари асосан шу ерда ўтказилади. Бу ерда ҳамма нарса муҳайё. Барча ишларни жамоатчилик Совети аъзолари бажаришади. Тантана охирида эса, келин-куёвга табрикнома топширилади. Босмахонада безакли қилиб босилган бу табрикномада, жумладан, қуйидаги насиҳатларни ўқиш мумкин: «Умр тонги тўйдан бошланади, қуёш чеҳраси юзингизда балқиб турсин», «Эл-юрт назари буюк, ана шу буюкликка лойиқ бўлинг»; «Севгининг навбаҳори билан бирга ёзи, кузи, изғиринли қишидек фасллари ҳам бор. Ана шу дамларда бардошли бўлинг...».

Райондаги Усмон Юсупов номли, Тўда қишлоқларининг меҳнаткашлари турмушига ҳам замонавий маросимлар кенг сингиб бораётир. Усмон Юсупов номли қишлоқ коммунистларининг ташаббуси билан янги урф-одатларни тадбиқ этиш бурчаги ва замонавий маросимлар стенди ташкил этилган. Шу нарса диққатга сазоворки, қишлоқ меҳнаткашлари тўйларни аввалгидек 3-4 кунлаб эмас, балки бир-икки кунда ўтказишаётир.

Қишлоқларда гражданлик маросимларини ўтказишда ҳам бурилиш рўй бераётир. Жамоатчиликни уюштириш, шу йўл билан қабристонларни ободонлаштириш, мозорларга ёдгорлик лавҳалари ўрнатиш яхши одат бўлиб қолмоқда.

Табиийки, янгича урф-одатлар, маросимлар турмушга сингиб боргани сари кишиларнинг дунёқарашида ҳам туб ўзгаришлар рўй бераётир. Давр хусусиятларига бефарқлик, коллектив олдида турган вазифаларга лоқайдлик йўқолмоқда. Бироқ, эскилик сарқитлари, диний таассуб яшовчандир. Коммунистлар буни яхши билишади. Шунинг учун ҳам идеология фронтининг ҳамма йўналишларида аниқ мақсадни кўзлаб муттасил иш олиб борилмоқда. Қишлоқ зиёлилари — ўқитувчилар, медицина ходимлари диний маросимлар, эскилик сарқитларининг зарари ҳақида лекция ва суҳбатлар ўтказишмоқда. Диний уйдирмаларнинг асоссизлигини ишонарли исботлаш кишиларнинг фикр-ўйида туб ўзгаришлар ясамоқда.

— Илмий-атеистик пропаганда ҳозирги кунда қандай хусусиятлар касб этмоқда?

Шу савол билан кимга мурожаат қилмайлик, ҳамма бир оғиздан: «Ишонарлилик», «Илмий жиҳатдан асосланганлик» деб жавоб берди.

Тўда қишлоқ Совети ҳузуридаги янгича урф-одатларни оммалаштириш кенгашининг аъзоси О. Кўчқорова: «Эскилик билан янгиликнинг кураши кишилар онги ва идроки орқали ўтади. Зотан, янгича урф-одатларни кенг тушунтириш, тарғиб қилишга эҳтиёж кучаймоқда. Биз давримиз талабларига мос урф-одатлар ва маросимларнинг фойдали томонларини аҳолига тушунтиришга, уларни такомиллаштиришга муттасил эътибор бераётирмиз».

Район партия комитетининг секретари Р. Иброҳимова: «Коммунистик тарбия жараёнини занжирли реакцияга қиёс қиламан. Атеистик тарбия ва урф-одатларни ёйиш ишлари унинг ёнма-ён жойлашган халқаларидир. Бирига зўр бериб, иккинчисига эътиборни сусайтириш фойдали эмас. Бинобарин, янги киши учун кураш алоқадор проблемалар комплексини ечиш демакдир».

Ҳа, Норин коммунистлари ўз олдиларида турган вазифаларни аниқ тасаввур қиладилар. КПСС XXIV съездига партия Марказий Комитетининг Ҳисобот докладида таъкидланганидек, ярамас сарқитларга қарши қатъий кураш олиб бормай туриб, коммунистик ахлоқнинг ғалаба қозонишини таъминлаш мумкин эмас. «Совет кишисининг янги қиёфаси, унинг коммунистик ахлоқи ва дунёқараши, — дейилади Ҳисобот докладида, — ўтмишнинг сарқитларига қарши доим муросасизлик билан олиб борилаётган курашда таркиб топмоқда». Съезд илгари сурган вазифаларни бажаришда Норин район партия ташкилотлари изланувчанлик намуналарини кўрсатмоқдалар. Проблемаларни ҳал қилишдаги ижодкорлик янги иш услубларини туғдирмоқда, кишилар идрокига бардамлик, руҳий тетиклик бағишламоқда.

Ж. САЪДУЛЛАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишлаб ўтказилаётган областлар ҳафталигининг навбати Андижон областига келди. Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида шу областга бағишланган кўргазма очилди. Унда Андижон области меҳнаткашларининг кўпга кираётган улкан муваффақиятлари ҳикоя қилинади. Суратда: кўргазма бўлимларидан бири. И. Глаубердов фотоси.

ЗИЛЗИЛАНИ ОЛДИНДАН АЙТИШ ЙЎЛИДАН

Зилзила даракчиларига бағишланиб Тошкентда ўтказилган халқаро симпозиум илм-фанга ер ости бўронларининг янги аломатларини киритди, деган асосий хулоса чиқарди. [illegible]

[illegible] тўғрисида бораётир: муайян шароитларда ердаги жинсларнинг катта-катта блоклари қисилишга жавобан ҳажмини кенгайтиради. Бунда зўриқиш марказлашуви билан бир вақтда пишиқлик камаяди. Бу жараённи жинслар электр майдони ва магнит ўтказувчанлик характеристикаларининг ўзгариши, тўлқин тўлиқ тезлигининг ўзгаришидан кўриш мумкин.

[illegible]

Симпозиум тавсияларида сейсмик зоналарнинг катта-катта майдонларида ер қаъридаги жараёнларнинг турли аломатларини синхрон, қиёсий равишда ўрганиш зарурати алоҳида кўрсатиб ўтилди.

Сейсмологлар Тошкентдаги учрашувининг охирги куни 3 июнда сейсмик районлаш масалалари муҳокама қилинди.

Халқ номзодлари

МАШИНИСТ-ЭКСКАВАТОРЧИ

16 ИЮНЬ ЯКШАНБА — СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР КУНИ

559-Беруний сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига Сапарбой Норбоевни номзод кўрсатилганини дўстлари, ҳамкасблари зўр қувонч билан кутиб олишди.

— СССР Олий Советига депутатликка Сапарбой Норбоевнинг номзоди кўрсатилган экан, бу унга ҳам, бизга ҳам юксак масъулият юклайди, — дейишди Туркманбой Муротбоев билан Иван Шапошников, — эндиликда ишлаб чиқаришда ҳам, жамоат ишларида ҳам янада ўрнак бўлишимиз керак.

Сапарбой коллектор-дренаж тармоқларини кенгайтиришда, каналлар, ариқ ва зовурларни қазиш ва тозалашда, асов Амуни жиловлашда, қўриқ, бўз ва партов ерларни ўзлаштиришда астойдил меҳнат қилган.

У техникага ёшлигиданоқ ихлос қўйди. Ўқувчилик давридаёқ трактор ҳайдашни ўрганди, 1964 йилнинг ёзида Навоий номли ўрта мактабни муваффақиятли битказди. Шу йили Тахиатошдаги 27-ҳунар-техника билим юртига кириб ўқиди ва машинист-экскаваторчи деган гувоҳнома олди. Сўнгра «Каракалпакюгводстрой» трестига қарашли Беруний механизациялашган кўчма колоннасида машинист-экскаваторчи бўлиб ишлади. Бу ерда тез танилди. Коллектив ўртасида катта обрў орттирди. Ишлаб чиқаришда ва жамоат ишларида ҳаммага ўрнак бўлди. Экскаваторнинг ремонтсиз ишлашини таъминлади. Запас қисмлардан тежаб-тергаб фойдаланиш ҳисобига анча маблағни тежаб қолишда намуна кўрсатди. Совет Армияси сафидан қайтгач, яна тўғри қадрдон коллективига қўшилди.

Беруний — Қорақалпоғистон Автоном Республикасидаги йирик пахтакор районлардан бири. Район пахтакорлари ва механизаторлари 50 минг тонналик осмонўпар «оқ олтин» хирмонини бунёд этиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Сапарбой Норбоевнинг Беруний номли, «Охунбобоев номли», «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» совхозларида, Махтумқули номли, «Ленинизм», Навоий номли ва бошқа қатор колхозларда асрлар бўйи сув ташна бўлиб ётган ерларга обиҳаёт келтиришда ва шу массивларда янгидан ташкил қилинган Ленин номли, «Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги» колхозларида сув йўллари, зовурлар қазишда жонбозлик кўрсатди.

Механизациялашган кўчма колонна бошлиғи Соли Ғаниев Сапарбой Норбоевни ҳурмат билан тилга олади:

— Сапарбой ҳали ёш йигит, — дейди у. — ВЛКСМ аъзоси, қобилиятли, ишчан ходимларимиздан. У ҳамиша смена нормасини бажармай қўймайди. Бирга ишлаётган Эгам Тожимов, Бахтиёр Жуматовларга ҳам ёрдам беради. Шунинг учун ҳам бу коллективда норма бажармайдиган одам йўқ. Сапарбой социалистик мажбуриятни ошириб бажаришда, меҳнат интизомига риоя қилишда ҳамиша намуна бўлмоқда.

Тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақага қўшилган Сапарбой фидокорона меҳнат қиляпти. Ўтган йили 98 минг куб метр ўрнига 156 минг куб метр тупроқ ишларини бажарди. Шу кеча-кундузда у 1975 йилнинг тўртинчи квартали ҳисобига ишламоқда. Ўзига бириктирилган техникани ардоқлаб, кўз қорачиғидай сақлайди. Сўнгги уч йилда ремонтсиз ишлаб 5,8 тонна ёнилғи, эҳтиёт қисмларни тежаш ҳисобига 1890 сўмлик маблағни иқтисод қилди.

Асрлар бўйи қақраб, сувга ташна ётган «Элликқалъа» массивига ҳужум давом этмоқда. Яқин келажакда бу ерда 70 минг гектардан кўпроқ ер ўзлаштирилиб, деҳқончилик оборотига киритилади. Бу ҳужумда Сапарбой олдинги сафда бормоқда.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

НГУЕН ТХИ ДИНГА ХАЛҚАРО ЛЕНИН МУКОФОТИ ТОПШИРИЛДИ

1968 йил апрелида Жанубий Вьетнам Республикасининг таниқли жамоат ва сиёсий арбоби, Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети президиумининг аъзоси, Халқ озодлик қуролли кучлари қўмондонининг ўринбосари, Жанубий Вьетнамни озод қилиш учун курашувчи хотин-қизлар иттифоқининг раиси Нгуен Тхи Динга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти беришга қарор қилинган эди.

Ўша пайтда Нгуен Тхи Динда юксак мукофотни олиш имконияти йўқ эди — шу йиллар мобайнида у Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти қуролли кучларининг ҳаракатдаги қисмлари сафларида бўлиб келди.

Ҳозир Нгуен Тхи Динь Жанубий Вьетнам хотин-қизлар делегациясига бош бўлиб Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турибди.

3 июнь куни Москва Кремлининг Свердлов залида Нгуен Тхи Динга халқаро Ленин мукофотини топширишга бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Халқаро Ленин мукофотлари комитетининг раиси академик Д. В. Скобельцин Вьетнам халқининг қаҳрамон қизини табриклаб нутқ сўзлади. Сиз мустамлакачилар ҳукмронлиги йилида нақадар кўп маҳрумликлар ва азоб-уқубатлар чекканингизни, реакция кучларига қарши нақадар дадил ҳаракат қилганингизни биз биламиз, деди у. Америка империализмининг Вьетнамдаги агрессиясига қарши кураш бошланган пайтда сиз қаҳрамон Вьетнам халқининг сафларида туриб жанг қилдингиз.

Д. В. Скобельцин Нгуен Тхи Динни муносиб мукофот билан астойдил табриклади, унга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат ҳамда ўзининг масъулиятли давлат ва жамоат фаолиятида янгидан-янги муваффақиятлар тилади. У мажлис аҳлининг қарсаклари остида Нгуен Тхи Динга юксак мукофотни топширди.

Совет Хотин-қизлари комитетининг раиси В. В. Николаева-Терешкова, Москвадаги аниқ ўлчов асбоблари заводининг йиғувчи слесари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. Ф. Трушкин ҳамда Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги совет комитети президиумининг аъзоси А. В. Софронов лауреатни юксак мукофот билан чин кўнгилдан табрикладилар.

Мажлис аҳли Нгуен Тхи Динь нутқини самимий кутиб олдилар. Бу ерда айтилган самимий сўзлар ва Вьетнам халқининг шонли революцион ишига берилган юксак баҳо мени ғоят хурсанд қилди, бу ишда менинг ҳам камтарин ҳиссам бор, деди у.

Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети, Жанубий Вьетнамни озод қилиш учун курашувчи хотин-қизлар иттифоқининг марказий комитети ва Жанубий Вьетнам Озодлик қуролли кучлари номидан Нгуен Тхи Динь Вьетнам халқининг курашига мадад ва самарали ёрдам берганликлари учун КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига ва совет халқига чин кўнгилдан чуқур миннатдорчилик изҳор этди.

Пировардида Нгуен Тхи Динь мажлис аҳлининг қизғин қарсаклари остида Вьетнам халқи билан совет халқи ўртасидаги қардошларча дўстлик ва жанговар бирдамликни шарафловчи хитоб сўзлари айтди.

Йиғилишда СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, КПСС Марказий Комитети халқаро бўлими мудирининг ўринбосари Р. А. Ульяновский, Совет—Вьетнам дўстлиги жамияти марказий правлениесининг раиси, СССР космонавт учувчиси Г. С. Титов, КПСС Марказий Комитетининг, СССР Олий Совети Президиумининг масъул ходимлари, таниқли жамоат арбоблари ҳозир бўлдилар.

Йиғилишда Жанубий Вьетнам Республикасининг СССРдаги элчиси Нгуен Ван Тхан ва Вьетнам Демократик Республикасининг СССРдаги элчиси Во Тхук Донг бор эдилар. (ТАСС).

СОВЕТ—ЯПОНИЯ ИҚТИСОДИЙ МУНОСАБАТЛАРИГА ДОИР

3 июнь куни Москвада Совет Иттифоқидан Японияга Жанубий Якутия кўмирини етказиб бериш тўғрисида ва Япониядан СССРга Жанубий Якутия кўмир ҳавзасида ишлатиладиган машиналар, материаллар ва бошқа моллар етказиб бериш ҳақида бош битим имзоланди.

20 йил муддатга тузилган бу битим СССР билан Япония ўртасида кенг кўламли ва узоқ муддатли ҳамкорликни амалга оширишнинг бошланишидир. 1973 йил 10 октябрдаги Совет — Япония қўшма баёнотида шундай ҳамкорлик қилиш тўғрисида бир битимга келинган эди.

Битимнинг рўёбга чиқарилиши Шарқий Сибирдаги янги кўмир ҳавзасини шу райондаги янги корхоналарни коксланувчи кўмир билан таъминлаш учун ишга солишни жадаллаштириш, шунингдек экспорт ресурсларини кўпайтириш имконини беради.

Япониянинг экспорт-импорт банки 450 миллион доллар миқдорида берадиган кредит ҳисобига совет ташқи савдо ташкилотлари автотранспорт воситаларини, юк кўтариш машиналарини, ер қазиш техникасини, кўприк қуриш учун керакли машиналар ва асбоб-ускуналарни, пармалаш машиналарини, технология ускуналарини, шунингдек Жанубий Якутияда кўмир қазиш комплексини қуриш учун зарур бўлган моллар ва материалларни сотиб олади.

Жанубий Якутиядаги янги кўмир ҳавзасини ўзлаштириш натижасида Якутия кўмирини Японияга экспорт қилиш 1983 йилдан бошлаб йилига 5 миллион тоннадан ошиб кетади.

Битимни имзолаш маросимида Япониянинг Совет Иттифоқидаги элчиси А. Сигемицу ҳозир бўлди. (ТАСС).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

САМАРҚАНД, 3 июнь. (ЎзТАГ). Область партия комитетининг бугун бўлиб ўтган пленумида КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми қарорлари асосида ерлардан самарали фойдаланиш борасида область партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Самарқанд область партия комитетининг секретари А. Каримов доклад қилди.

Муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

ТАРИХИЙ КЕНГАШ

КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРНИНГ МОСКВАДА БЎЛИБ ЎТГАН ХАЛҚАРО КЕНГАШИНИНГ БЕШ ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

Бутун дунё мамлакатлари марксчи-ленинчи партиялари бу йил ўз ҳаракати тарихида муҳим санани — Москвада 1969 йил 5-17 июнда бўлиб ўтган коммунистик ва ишчи партиялар халқаро Кенгашининг беш йиллигини нишонлайдилар.

Қардош 75 партиянинг Кенгаши инсоният ҳаётида масъулиятли даврда бўлиб ўтди. Бу — империализм ўзининг ҳамма воситаларини ишга солиб, илгариги тарихий ташаббусини қайтариб олишга жон-жаҳди билан уринган давр эди. Тараққиёт душманлари жаҳон социалистик системасини сусайтириш, унга путур етказиш учун куч-ғайратини аямади. Империалистлар миллий-озодлик ҳаракатини тор-мор қилиш учун қуролли воситаларни ишга солишди. Вьетнам ҳамда Ҳинди-Хитойдаги [illegible]

[illegible] уруш»нинг тўхташига йўл қўймаслик учун қўлидан нима келса, ҳаммасини қилди.

Ишчилар синфини, меҳнаткаш оммани капитал зулми ва асоратига қарши ташкил этувчи асосий куч марксчи-ленинчи партиялар эканлигини тушунган империалистик реакция ва унинг агентураси жаҳон коммунистлари сафларини пароканда қилишга алоҳида эътибор берди. Ишчилар ҳаракатида «сўл» ва ўнг оппортунизм активлашди. Коммунизм душманлари маоизмга катта умид боғлади.

Кучлар нисбати тобора социализм, демократия ва тинчлик фойдасига ўзгараётган шароитда жаҳон тараққиётининг бош тенденцияларини тўғри белгилаб олиш, [illegible]

[illegible] гина таъсирчан формалари ишлаб чиқилган эди. Урушдан кейинги даврда қардош партиялар халқаро Кенгашларининг роли айниқса ошди. Бундай анжуманлар 1957 ва 1960 йилларда бўлиб ўтди. Тажриба бундай кенгашлар ўзаро фикр алмашишнинг, марксча-ленинча назарияни коллектив куч-ғайрат билан бойитишнинг ва муштарак мақсадлар учун курашда ягона позицияни ишлаб чиқишнинг самарали формаси эканлигини кўрсатди.

Кенгаш коллектив бўлиб иш кўриб, тинчлик, демократия ва социализм учун курашнинг программ ҳужжатларини ишлаб чиқди. Бу — аввало Кенгашнинг якунловчи ҳужжати — «Ҳозирги [illegible]

[illegible] дай деб баён қилди: **«Империализм тарихий ташаббусни қайтариб олишга, ҳозирги дунёнинг тараққиётини орқага суриб юборишга қодир эмас. Инсоният тараққиётининг магистраль йўлини жаҳон социалистик системаси, халқаро ишчилар синфи, барча революцион кучлар белгилайди».**

Кенгаш антиимпериалистик курашда жаҳон социалистик системаси ҳал қилувчи куч эканлигини қайд қилиб, коммунистларни, барча меҳнаткашларни ялпи тинчлик ва тараққиётнинг бу бош қалъасини максимал даражада мустаҳкамлашга чақирди.

Ўтган беш йил ичида социализм мамлакатлари ажойиб ютуқларга эришдилар. Социализм мамлакатлари жаҳон территориясининг 26 процентини ва ер юзи аҳолисининг учдан бир қисмидан кампо- [illegible] риш жиҳатидан саноати ривожланган барча мамлакатлардан ўзиб кетди.

Замонамизнинг бошқа ҳамма революцион кучлари ҳам ўсди ва мустаҳкамланди. Тарихий ташаббус социализмга ва унинг иттифоқчиларига ўтди.

1969 йил Кенгаши шуларнинг ҳаммасидан: революцион кучлар янги имкониятларга эга бўлди, империализмга қарши, реакция ва уруш кучларига қарши кенг ҳужум қилиш учун шароит етилди, деган муҳим сиёсий хулоса чиқарди. Бу хулоса коммунистик ҳаракатнинг янги ютуқларга эришуви учун муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Социализм ана шу имкониятлардан халқларнинг ҳаётий манфаатлари йўлида моҳирона фойдаланди. 1971 йилнинг баҳорида бўлиб ўтган КПСС XXIV съезди Тинчлик программасини эълон қилди. Бу жаҳон социализми бутун инсониятга мустаҳкам адолатли демократик тинчликни таъминлаш йўлида империализмнинг агрессив кучларига қарши катта ҳужумга ўтганлигини билдирди.

Жануби-Шарқий Осиёда хавфли [illegible]

[illegible] муваффақ бўлинди. Европа мамлакатларининг ҳозирги давлат чегаралари кўп томонлама халқаро ҳуқуқ негизида мустаҳкамланди. СССР ва бошқа социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ташаббуси туфайли Европадаги давлатларнинг хавфсизлик ва ҳамкорлик Кенгаши факт бўлиб қолди. Халқаро муносабатлар практикасида турли социал тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принциплари тобора мустаҳкам қарор топмоқда.

Бу ютуқларга ўз-ўзидан эришилгани йўқ. Бу ютуқлар марксчи-ленинчиларнинг 1969 йил Кенгаши томонидан илгари сурилган антиимпериалистик кураш программасини амалга ошириш учун олиб борган астойдил кураши натижасидир.

Социализм ва тараққиёт кучлари шу беш йил ичида ўз позицияларини мустаҳкамлаш ва кенгайтириш йўлидан борган бўлса, капитализм системасида, Кенгаш олдиндан башорат қилганидек, капитализм дунёсида умумий кризис янада чуқурлашди. Империализм позициялари у ҳукмронлик қиладиган марказда [illegible]

ТОШКЕНТ АСТРОНОМИЯ ИНСТИТУТИ ТАШКИЛ ТОПГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИГА

Суратда: Тошкент астрономия институтининг бир группа ходимлари (чапдан ўнгга): институт директор ўринбосари А. Латипов, меридиан астрометрия бўлими мудири М. Биков, катта илмий ходим О. Турсунов, профессор А. Дейч, сунъий Ер йўлдошларини кузатиш станциясининг бошлиғи А. Қодиров ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, институт директори В. П. Шчеглов. И. Глауберзон фотоси.

ОЛИС ЮЛДУЗЛАР

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент астрономия илмий-тадқиқот институтининг директори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, республика Фанлар академиясининг академиги Владимир Петрович Шчеглов 70 ёшга тўлди. У Орлов областининг Заречье қишлоғида 1904 йилда туғилди. Новосиле шаҳридаги ўрта мактабни тугатгандан сўнг Москва ер тузилиши техникумида таҳсил кўрди.

1930 йилда В. П. Шчеглов Москвадаги ҳозирги геодезия институтида астроном-геодезист мутахассислиги дипломини олиб, Тошкентга ишга келди. У геодезия муассасаларида астроном-геодезист сифатида географик координатларни аниқлаш бўйича ишлар олиб борди. В. П. Шчеглов 1933 йилда Тошкент астрономия обсерваториясига ишга ўтди. Орадан уч йил ўтгандан сўнг у вақт хизмати бўлимига мудир қилиб тайинланади. В. П. Шчеглов 1941 йилдан буён мазкур муассасага директорлик қилиб келяпти.

Физика-математика фанлари доктори В. П. Шчеглов 1941 йилдан то 1970 йилгача Ўрта Осиё (ҳозирги Тошкент) Давлат университетида астрономиядан дарс берди. Унинг ташаббуси билан бу ерда астрономия кафедраси ташкил этилди. У 13 астроном мутахассисни тайёрлаб етиштирди. Шулардан ўн киши кандидатлик диссертациясини ҳимоя қилди. Профессор В. П. Шчеглов 1956 йилда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, 1966 йилда эса ҳақиқий аъзоси қилиб сайланди.

Республика Фанлар академиясининг академиги В. П. Шчеглов материалистик дунёқарашнинг шаклланишида катта роль ўйнайдиган астрономия билимларини тарғиб ва ташвиқ қилиш соҳасида ҳам катта ишлар олиб бормоқда. У Халқаро астрономия иттифоқининг аъзоси, СССР Фанлар академияси астрономия Советининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиумининг аъзосидир.

В. П. Шчегловга 1964 йилда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби деган унвон берилган. У Меҳнат Қизил Байроқ, «Ҳурмат белгиси» орденлари ва медаллар билан мукофотланган.

Бугунги кунда республикамиз илмий жамоатчилиги Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Астрономия институти ташкил топган куннинг 100 йиллигини кенг нишонламоқда. Бу илмий муассаса 1873 йилда ташкил топган Тошкент астрономия ва физика обсерваторияси базасида бунёдга келди.

Обсерваторияни ташкил этишдан мақсад Туркистон территориясида астрономия таянч тармоғини ташкил этиш, биринчи навбатда ҳарбий идоралар учун зарур бўлган топографик съёмкалар ишлаб чиқишдан иборат эди. Шунинг учун ҳам обсерватория Туркистон ҳарбий-топографик бўлимининг бошлиғи С. И. Жилинский ташаббуси билан вужудга келди. Жилинский билимдон одам бўлиб, у Москва университети математика факультетини, артиллерия академияси ва Бош штаб академиясининг геодезия бўлимини тамомлаган эди. Обсерваториянинг дастлабки йиллардаги фаолияти бевосита унинг раҳбарлигида бўлди. Обсерватория дастлабки кунлар даноқ иқлимни ўрганиш мақсадида метеорологик кузатишлар билан шуғулланди. Бир неча йиллардан сўнг шу нарса маълум бўлдики, Тошкентда ва унинг жанубида астрономик кузатув ишлари олиб бориш учун қулай имкониятлар бор экан. Булар бир йилда 280-300 марта кечаю кундуз кузатувлар олиб боришга имкон берар экан. Бу масалага таниқли рус астрономи Ф. А. Бредихин (ўша пайтда у Пулково обсерваториясининг директори эди) катта эътибор берди. Натижада обсерваториянинг тематик доираси кенгайди. Ўша кезларда обсерватория сейсмик кузатувларини мунтазам олиб бора бошлаган эди.

Обсерваторияда инқилобга қадар бирмунча ишлар амалга оширилди. Ўзининг асосий вазифаси бўлган мамлакат картографияси учун таянч тармоғи ташкил этишга ҳаракат қилди. Бундан ташқари метеорологик кузатувлар ва бошқа илмий-тадқиқот ишлари олиб борилди. Айниқса, Улуғ Октябрь социалистик революциясидан сўнг обсерватория катта юксалиш йўлига ўтиб олди.

1922 йилда обсерватория астрономик ва физиқ обсерватория каби икки мустақил муассасага бўлинди. Биринчисига профессор М. Ф. Субботин (кейинчалик машҳур совет олими бўлиб етишди, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси эди) директор қилиб тайинланди. Унинг ташаббуси ва раҳбарлигида Вақт хизмати бўлими ташкил этилди. Китобда Халқаро кенглик станцияси қурилиб, ўз фаолиятини бошлаб юборди. 1930 йилда Қуёш хизмати бўлими очилди. Шунингдек, янги жойда меридиан доира-юлдузлар ҳолати каталоги учун мўлжалланган асбоб ўрнатилди. Бусиз астрономиядаги муаммоларни амалий жиҳатдан аниқлаш (жумладан, вақт, географик координат ва бошқаларни) мумкин эмас.

Улуғ Ватан уруши йилларида обсерватория фронтга ёрдам бериш мақсадида ўз ишларини қайта кўриб чиқди. Бу пайтда, айниқса, Вақт ва Қуёш бўлимларининг фаолияти янада кучайтирилди. Эришилган натижалардан амалиётда кенг фойдаланила бошланди. Уруш йилларида СССР Фанлар академиясининг Бош Пулково астрономия обсерваторияси Тошкент обсерваториясига кўчирилди. У то 1945 йил майигача шу ерда ишлаб турди. Ҳар икки обсерваториянинг ҳамкорликда ишлаши самарали бўлди. Кичик планеталар бўйича йирик мутахассис, профессор Г. Н. Неуймин республикамизга келганлигига хотира сифатида кашф этган планетасини «Узбекистания» деб атади. Бу планета ана шу ном билан халқаро катологга кирди. Эртага астрономия институтида Пулково обсерваториясининг Тошкентга келган тарихий кунини акс эттирувчи мемориал тахтача очилади.

Урушдан кейинги йилларда обсерватория янгидан-янги асбоб-ускуналар ва малакали кадрлар билан тўлдирилиб, мустаҳкамлаб борилди. Ўзгарувчан юлдузлар бўйича лаборатория ташкил топди. 1957—1959 йилларда обсерватория Халқаро геофизика йили программаси бўйича тадқиқот ишларида фаол иштирок этди.

Обсерваторияда илмий-тадқиқот ишлари билан биргаликда юқори малакали кадрлар тайёрлаш ишлари ҳам кенг миқёсда олиб борилди. Ҳозирги вақтда институтда икки фан доктори ва 17 фан кандидати самарали ишлаб турибди.

Илмий тадқиқот ишлари ҳажмининг ортганлиги ва кадрлар сафининг ўсганлиги туфайли кун тартибида обсерваторияни илмий-тадқиқот институтига айлантириш масаласи турарди. 1966 йилнинг 1 сентябридан бошлаб обсерватория илмий-тадқиқот институти сифатида ишлай бошлади. Унинг фаолият доираси йилдан-йилга кенгайиб бормоқда.

Институтимизнинг Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланиши бизни янада куч-ғайрат билан ишлашга, янгидан янги кашфиётлар яратишга, Абу Райҳон Беруний ва Улуғбекларнинг тарихий астрономик анъаналарини давом эттиришга даъват этаверади.

В. ШЧЕГЛОВ,
Тошкент астрономия институтининг директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги.

Воҳид ЗОҲИДОВ,

ЎЗИ БИР ОЛАМ

А. С. ПУШКИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 175 ЙИЛЛИГИГА

Ҳа, Александр Сергеевич Пушкин башарият поэзиясида янги бир оламдир ва янги тарихдир.

Адабиёт, музика ва рассомчиликни ўз ичига олган ҳайратомуз рус классик бадиий маданияти ҳақида сўзлаб ва салкам юз йил мобайнида бутун инсониятнинг ҳаваси келарли мўъжизасимон маънавий бойликлар яратилганини айтиб, Алексей Максимович Горький қонуний ғурур ҳамда катта кўтаринкилик билан ёзган эди: «Бизнинг энг улкан фахримиз ҳисобланган ва Россия маънавий кучининг энг тўлиқ ифодаси бўлган гигант Пушкин, у билан бир қаторда эса сеҳргар Глинка ва ажойиб Брюллов, ўзига ва одамларга бешафқат Гоголь, зерикиш-зориқиш азобини чеккан Лермонтов, ғамгин Тургенев, дарғазаб Некрасов, буюк исёнкор Толстой ва бизнинг шикастаҳомимиз — Достоевский, Крамской, Репин, тенги йўқ Мусоргский, бутун кучини, бутун ҳаётини рус одамининг «ижобий типи»ни яратишга қаратган Лесков ва, ниҳоят, улуғ лирик Чайковский ва тили сеҳрли Островский...

Рус санъати биринчи навбатда самимий, дил санъатидир. Унда инсонга бўлган ўчмас романтик севги олови ёнади, бизнинг ҳам улуғ, ҳам кичик нафосатчиларимиз — адабиётдаги «халқчилар»нинг, «кўчма кўргазма» рассомларининг, музикадаги «қудратли тўда»нинг ижоди шу севги олови билан порлайди».

Ҳа, Пушкин Россия маънавий кучининг энг тўлиқ ифодаси бўлган гигант шахс эди. Ўз тақдирини беҳад қудратли ҳамда абадий омиллар — гўзаллик, халқ, ҳақиқат билан боғлаган ва шу боисдан умри боқий бўлган бадиият ижодкори эди.

...Ҳар бир муҳим нарсанинг ўз фалсафаси бўлганидек, улуғлар ижоди тақдирининг ҳам диалектикаси бор: биринчидан, улар аввало ўз мамлакати ва халқи ҳаёти заминида майдонга келадилар, камолотга эришадилар, шу мамлакат ва халқ манфаатларини ўз фаолиятлари ва эътиборлари марказига қўядилар, шулар учун курашадилар. Шу билан бирга, уларнинг барча илғор ғоя ва ажойиб маҳоратлари мужассамлашган асарлари бутун тараққийпарвар башариятнинг манфаатларига ҳам моҳиятча мос тушиб, барча халқларга хизмат қиладиган бўладилар.

Шундайлардан биридир, тўғрироқ айтганда — шундайлар орасида энг қудратли ва нодирларидандир Пушкин.

Иккинчидан, энг юксак ва ҳақиқий санъат қайтарилмайдигандир, биттадир. Лекин, айни замонда, у ва унинг ҳаётбахш анъаналари бошқалар томонидан, келажак авлодлар томонидан ижодий тарзда давом эттириладиган, бинобарин ривожланадигандир. Бу ҳолат улар санъатининг ҳам қайтарилмаслигидан, ҳам тараққий қилиб давом этадиганлигидан хабар беради.

Шундай санъат яратувчилардан биридир, тўғрироқ айтганда — шундай санъат ижодкорлари орасида энг камёб ва комилларидандир Пушкин.

Бу гениал шоирнинг номи ва шеърлари ўзбек диёри ва дилига ўтган асрнинг охирларидаёқ етиб кела бошлаган эди.

Улуғ Октябрдан кейинги йилларда, аввалги барча тўсиқлар тугатилиб, гениал санъаткорнинг шеърий дурдоналари ҳар бир ўзбекнинг хонадонига борган сари кўп кириб келаверди. Ниҳоят, унинг қарийб барча асарлари энг етакчи ёзувчиларимиз томонидан тилимизга таржима қилиниб, чоп этилди ва халқимиз маданиятининг узвий қисмига айланиб кетди. Айтиш мумкинки, бу буюк зотнинг номини билмаган ва унинг гўзаллик чашмасидан баҳраманд бўлмаган бирон ўзбек йўқ. Унинг ижоди таъсирисиз янги совет адабиётимизнинг камолотини ҳам тўла тасаввур этиш қийин.

Гап кеча ва бугундагина эмас. Эртанги маънавий ҳаётимизни ҳам бошқа улуғлар қатори Пушкинсиз кўз ўнгига келтириш кўп жиҳатлардан анча маҳол...

Бу ҳолат ҳеч тасодифий бўлмай, ўз қонунияти ва чуқур илдизларига эга. Бу қонуният ва илдизлар шоирнинг гениаллигидадир, халқпарварлигидадир; барча маданий бойликларни халқники қилган партиямиз донолигидадир, энг комил гўзаллик ва инсонпарварлик асосига қурилган совет воқелигидадир.

Ҳа, унинг даҳоси қудратига ва маҳорати жозибасига қарангки, бир ярим аср аввал ақл ва адолатни ардоқлаган, ҳақиқат, нафосат ва саодатни эъзозлаган, инсон, Ватан ва халқни куйлаган шеърий овози ҳамон баланд янграмоқда. Миллион-миллион озод ва осуда ватандошларига кўмакдошлик қилмоқда. Чунончи, бизда Мирзачўлга баҳор ва Қарши даштига ҳаёт олиб келаётганларга, Тошкент ишчиси ва мактаб аҳлларига, санъат арбоби ва бола боғчасидагиларга мададкордир. Тоғ кўпораётганларга ва ер қаъридаги нефтдан, газдан фонтан яратаётганларга илҳомбахшдир. Бинобарин, фаол замондошимиздир. Бутун бекиёс гўзал ва бепоён мамлакатимизда шундайдир. Шунинг учун ҳам партиямиз, халқимиз уни беҳад севади ва номини азиз тутади. Ўз вақтида Н. К. Крупскаянинг Владимир Ильич «ҳаммадан кўра кўпроқ Пушкинни севарди» деб таъкидлаганлиги бежиз эмас эди, албатта...

Шундай қилиб Пушкин буткул қайта қурилган Ватани — Совет диёрида янги, орзулари ушалган иккинчи, озод, осуда ва қайноқ ҳаёт кечира бошлади.

...Эҳ-ҳе, унинг биринчи ҳаёти— жабрли замондаги жафоли кечмиши нақадар оғир ва фожеали эди!

Ҳар томонда жаҳолат, зулмат,
қопқаро.
Кўрмасдан кўз ёшларин,
эшитмай фарёд.
Одамларнинг бошига туйилган
бало.
Тош юракли, кўп асов, ваҳший
соҳиблар,
Деҳқонларни заҳматга қилиб
мубтало,
Таладилар уларнинг меҳнатин,
мулкин.
Қамчиларга ром бўлиб, бош
солиб қуйи,
У ёвуз соҳибкорнинг
эгатларида —
Оч қуллар оворадир бир умр
бўйи.

Буюк шоир шу кенг қанот ёйган даҳшатга қарши, шу машъум замон ва ундаги малъун зўравонларга қарши, чор ва чиновникларга қарши ташланди. Ташлангандаям бутун қаҳри ва нафратининг борича, бутун буюк қобилияти ва қудратининг борича; муросасиз мубориздек ва яраланган дарғазаб шердек. Пушкин учун бундан бошқача бўлиши мумкин эмас эди. Зотан, у Ватан ва халқини беҳад севган эди, ўз тақдирини шу Ватан ва халқи тақдири билан чамбарчас боғлиқ кўрган эди, ўз ҳаёти ва ижоди маъносини шу Ватан ва халқига содиқ хизмат қилишда деб билган эди:

Овозим ҳаққоний, мағрур
жарангги —
Рус халқи қалбининг акси
садоси.

Пушкин учун асосий гап Ватан ва халқнинг ўта аянчли аҳволини борлигича акс эттиришдагина эмас. Йўқ, Пушкин бир томонли ва пассивлардан эмас эди. Унинг миллий воқеликни бадиий билишга ва таҳлил этишга бўлган интилиши, умуман шу воқеликка бўлган муносабати активдир, ҳужумкордир, шу воқеликни инсоф асосида ўзгартиришга қаратилгандир, шу воқеликнинг албатта вақти келиб адолат принципларига мувофиқ ҳолда яхшиланишига ишонч ҳамда кураш билан суғорилгандир.

Мана улуғ шоирнинг ҳар бир сўзидан ўт чақнаган сатрлари:

Ҳали эрк майлида ёнар
эканмиз,
Юрак ҳаёт экан, номусга-
шонга,
Дўстгинам, Ватанга жонни
тикканмиз,
Кўнгил орзулари фидо ўшанга.
Дўстим, ишон: шубҳасиз,
балқиб қалқажак
Дилбар бахтиёрлик ёруғ
юлдузи.
Россия уйқудан тез уйғонажак,
Ҳам ҳокими мутлақ
вайронасига
Бизнинг номимизни албат
ёзажак.

Поэтик даҳо эгасининг — бутун бир даҳшат тўла давр билан, ундаги подшо ва қотиллар билан, қабиҳ-у қаллоблар билан бир ўзи шиддатли олишган баҳодирнинг бу эзгу орзу ва башорати Улуғ Октябрь инқилоби оқибатида ҳаёт ҳақиқатига айланди бизда.

Пушкин шу қадар улуғворки, у бир халққагина эмас, бутун илғор башариятга мансубдир. У миллий чегаралардан узоқ-узоқларга чиқиб кетди. Уни бутун инсоният тақдири, барча халқлар ҳаёти ва ҳаракати, барча мазлумлар ташвиши ва орзулари машғул этди. У меҳнаткашларнинг жонини олаётган Ғарб буржуазиясини фош қилди, буржуа демократиясининг сохталиги ҳақида гапирди, капиталнинг ёвуз табиатини очиб ташлади.

Гениал шоир мазлум Шарққа ва шарқ халқларига катта ҳусн-рағбат билан қаради, уларнинг дардини чекди, уларга ёрқин келажак тилади. Умуман, «Боқчасарой фонтани», «Кавказ асири», «Лўлилар», «Полтава» ва бошқа анчагина асарлар шоирнинг бошқа мамлакатлар ва халқлар ҳаёти ҳамда тарихи билан меҳрибонларча, қанчалик яқиндан қизиққанлигидан шаҳодат беради.

...Пушкин ижоди интернационалистик характерга молик бўлганлиги туфайли, чуқур гуманистик мазмунли бўлганлиги туфайли, бадиий маҳорати одамни чексиз қудрат билан банд этиш хусусиятига эга бўлганлиги туфайли мана неча-неча йиллардирки, унинг қаршисида бутун илғор башарият бош эгади, таъзим қилади. Айниқса, бахтиёр совет халқлари унинг даҳоси ва бадииятига таҳсин ўқийдилар, муқаддас хотирасини сидқидил ёд этадилар, шонли тўй саналарини юксак ақл ва адолат тантанасининг, халқларимиз ҳамда адабиётларимиз дўстлиги ва ҳамкорлиги тантанасининг байрами сифатида қайд қиладилар.

Лев Николаевич Толстой ҳақида ўша вақтлардаги бир журналист «Бизда ким зўр — подшоми ёки Толстой?!» деган савол бериб, яна ўзи шундай жавоб қилган экан: албатта Толстой зўр, чунки подшо Толстой тахтини титрата-йўқота олмайди, Толстой эса подшонинг тахтини титрата-йўқота олади...

Буни ўша зулмкор замондаги Пушкинга ҳам тадбиқ этса бўлади. Ҳа, Александр Сергеевичнинг ўзи ҳам «Ҳайкал» деган шеърида ёзган эди: мен ижодим билан шундай бир обида яратдимки, у Петербургнинг Сарой майдонидаги подшо Александр шарафига қад кўтартирилган ва унинг шавкати-шуҳрати қанчалик «баланд» эканлигини рамзий ифодалаши керак бўлган минорадан ҳам баланддир...

Бунинг устига, шоирни қотил ёллаб ҳалок қилишгача боришлик ҳазилакам нарса эмас эди — подшо шу қадар қўрқиб титраган эди. Яна: мазкур машъум воқеа оқибатида бутун илғор Россия, бутун Ғарб ва Шарқ ғазабдан оёқ устига туриб бош қотил — подшо тахтини титратганичи! Энг муҳими ва характерлиси: Улуғ Октябрь учун курашганларнинг ва бу буюк инқилоб ғалабасини таъмин этганларнинг ҳайқириқларида ҳам «Битсин зулмат! Яшасин ақл!» деб наъра тортган Пушкиннинг оловли овози бор эди. Мана, бизда аллақачонлар мустабид подшолар, бадкор ҳокимлар йўқ бўлиб кетдилар. Лекин Пушкин ҳамон барҳаёт, ҳамон ўз тахтида... барқарор!

Айни вақтда дунёнинг социалистик бўлмаган қисмида ҳам ўтган беш йил ичида революцион кучларнинг мустаҳкамланиш жараёни давом этди. Капитал мамлакатларидаги ишчилар ҳаракати сифат жиҳатдан янги босқичга кўтарилди. Синфий жангларнинг энг оммавий шакли бўлган забастовка кураши кенг тус олди. Агар ўтган беш йил ичида ривожланган капиталистик мамлакатлардаги стачкаларда 164 миллион киши иштирок этган бўлса, 1969—1973 йилларда 225 миллион киши қатнашди. Пролетариат кураши тобора буржуазия сиёсий ҳокимиятининг заминини бўшаштирмоқда.

Миллий-озодлик ҳаракати тарихида ҳам янги саҳифа очилди. Ўтган беш йил ичида ёш мустақил мамлакатлар оиласига яна 8 давлат қўшилди. «Учинчи дунё» халқлари курашининг тиғи тобора катта активлик билан ҳам феодал, ҳам капиталистик муносабатларга қарши қаратилмоқда. Сўнгги йилларда ривожланаётган мамлакатлар томонидан амалга оширилаётган тадбирлар шу мамлакатларнинг халқлари империализмдан иқтисодий озод бўлишга, иқтисодий қолоқликни бартараф этишга шарт-шароит яратиш учун курашда катта ютуқларга эришаётганидан дарак беради.

Коммунистик партияларнинг 1969 йил Кенгаши замонамизнинг уч асосий революцион оқими — жаҳон социализми, халқаро ишчилар синфи ҳаракати ва миллий-озодлик ҳаракати тарихий тақдири бирлигининг ленинча принципларини алоҳида таъкидлади. Ўтган йиллардаги воқеалар шуни яққол кўрсатдики, ана шу кучларнинг бирлашган ҳаракати метрополияларда ҳам, унинг мустамлака орқа томонида ҳам капитализмга тобора сезиларли зарба бермоқда. Масалан, сўнгги ҳафталар ичида Португалияда муҳим воқеалар содир бўлмоқда. Кенг халқ оммаси қўллаб-қувватлаган ҳарбий доиралар вакилларининг чиқиши энг эски ва жуда чуқур илдиз отган фашист режимларидан бирини ағдаришга олиб келди. Айни вақтда Гвинея-Бисау, Ангола ва Мозамбикда ҳам мустамлакачиларга қарши озодлик кураши кун сайин авж олди. Шундай қилиб, Португалиянинг ўзида халқ оммасининг бир варакайига берган зарбаси ва миллий озодлик кўзғолонлари натижасида унинг мустамлакаларида фашист режими барбод бўлди, сўнгги мустамлакачи «империя» тугатилди. Фашист режимига қарши курашда ярим асрдан кўп вақт мобайнида реакция ва фашизмга қарши мураккаб ва қийин кураш олиб борган Португалия Коммунистик партиясининг хизмати каттадир.

1969 йил Кенгаши бундай хулоса чиқарган эди: **«Жаҳон революцион ҳаракати, унинг айрим отрядлари дуч келган қийинчиликлар ва муваффақиятсизликларга қарамай, ҳужумни давом эттирмоқда. Империализм қарши атакалар ёрдамида ҳам умумий кучлар нисбатини ўз фойдасига ўзгартира олмади».** Бу хулосанинг тўғрилигини ҳаётнинг бутун бориши тасдиқлаб турибди.

Ўтган беш йил коммунистик ҳаракатда 60-йилларда дуч келинган қийинчиликларни муваффақиятли бартараф этиш босқичи бўлди. Империализмга қарши курашда ҳаракат бирлиги — Кенгаш кўрсатган революцион кучларни жипслаштириш йўли ана шундайдир.

1969 йилда коммунистлар ишлаб чиққан ҳамда антиимпериалистик курашнинг кенгайтирилган программаси бўлган якунловчи ҳужжат давримизнинг энг ажойиб сиёсий ҳужжатларидан бири бўлиб қолди. Дунёда биронта ҳам сиёсий ҳаракат тинчлик, озодлик ва тараққиёт учун курашда турли сиёсий қарашлар ва диний эътиқодга, турли ирқ ва миллатларга мансуб бўлган бунчалик кўп кишилар оммасини бирлаштирган бундай платформага эга эмас.

Коммунистлар вазиятга илмий таҳлил берадилар, энг аниқ стратегия ва тактикани ишлаб чиқадилар, уларни албатта амалга оширадилар. Бунинг боиси нимада? Бунинг боиси шундаки, коммунистлар энг тўғри компас — марксизм-ленинизм билан қуроллангандирлар. Марксча-ленинча назария, уни конкрет шароитларда ижодий қўлланиш жаҳон революцион ҳаракатининг отряди олдида пайдо бўладиган масалаларга аниқ жавоб беради.

Ўтган беш йил оппортунизм, ревизионизмнинг ҳамма кўринишларига қарши коммунистик ҳаракат курашининг жуда катта босқичи бўлди. Бир қатор партияларда ўнг ва «сўл» оппортунизмнинг энг ашаддий вакиллари, Гароди, Фишер, Жилас ва шу сингари синфий ҳамкорлик ва антикоммунизм тарафдорлари тор-мор этилди ва ҳайдаб чиқарилди.

Мао Цзэ-дун группасининг ёвуз ниятлари фош бўлганлиги ва пучга чиқарилганлигининг аҳамиятини алоҳида таъкидлаб ўтмоқ лозим. Маоизмнинг сиёсий майдонга чиқиши жаҳон коммунистик ҳаракати тарихидаги энг катта ва хавфли қўпорувчилик бўлди. Бу группа ўз олдига жаҳоннинг революционерлар армиясини ленинча тўғри йўлдан тойдиришни, ленинизм билан алоқани узишни мақсад қилиб қўйди. Маоизмнинг ҳақиқий башараси эндиликда ҳаммага аён бўлиб қолди. Империализмнинг маочи малайлари тобора яккаланиб қолмоқда. Марксизм-ленинизм, пролетар интернационализмининг принципиал негизида бирликка, жипсликка интилиш коммунистик ҳаракатда бош тенденция бўлиб қолди.

Бизнинг ҳаракатимизда актуал масалаларни демократик ва принципиал ҳал қилишнинг ленинча принциплари, умумий мақсад учун курашда ягона йўлни коллектив бўлиб ишлаб чиқиш мустаҳкам қарор топди. Қардош партиялар ўртасида турли хил алоқалар кенг йўлга қўйилмоқда ва бу ҳол курашнинг ҳозирги замон шароитларига тўла жавоб бермоқда.

Буларнинг ҳаммаси 1969 йил Кенгашининг жаҳон коммунистик ҳаракатидаги ишларнинг аҳволига самарали таъсири якунларидир. КПСС XXIV съездида ўртоқ Л. И. Брежнев бундай деб қайд қилган эди:

«Кенгаш коммунистларнинг халқаро бирлигини мустаҳкамлаш ҳамда барча антиимпериалистик кучларни уюштириш йўлида олға томон қўйилган катта қадам бўлди. Кенгаш марксча-ленинча назариянинг бир қатор қоидаларини ҳозирги вазиятга тадбиқан ривожлантириш учун кўп ишлар қилди. Қардош партияларнинг бу хилда жуда кенг кўламда ва кўп вакиллар орқали алоқа қилиб туришлари интернационал куч бўлган коммунистик ҳаракатнинг эҳтиёжларига жавоб бераётганлиги тасдиқланди. Кенгаш қатнашчиларининг қардош партияларнинг бундай халқаро анжуманларини зарур бўлган ҳолларда ўтказиб туриш мақсадга мувофиқ эканлиги тўғрисидаги хулосасига бизнинг партиямиз батамом қўшилади. Бундай анжуманлар жаҳон коммунистик ҳаракати практикасида мустаҳкам ўрин олса фойдали бўлур эди».

1969 йил Кенгашидан буён ўтган вақт ичида жаҳон коммунистлар армияси кўпдан-кўп ютуқларга эришди. Лекин марксчи-ленинчилар шуни яхши биладиларки, кураш тобора кескинлашмоқда. Кетма-кет муваффақиятсизликларга учраётган антикоммунизм ўз ниятига эришиш учун ҳар қандай воситаларни ишга солишдан қайтмаётир. Чилида ва Уругвайда бўлган воқеалар буни яққол кўрсатиб турибди. Вазият бугунги кунда ҳам коммунистлардан юксак даражада сергак ва жипс бўлишни талаб қилмоқда.

* * *

1969 йил Кенгашидан буён ўтган беш йил унда ишлаб чиқилган йўл тўғри эканлигини, давр синовидан муваффақиятли ўтганлигини яққол тасдиқламоқда. Коммунистлар тинчлик, демократия, миллий мустақиллик, социал тараққиёт учун, социализм ва коммунизм учун курашда халқларга янгидан-янги ғалабаларга эришиш гарантиясини берадиган Ленин йўлидан бундан буён ҳам комил ишонч билан боришни ўзларининг интернационал бурчлари деб биладилар.

В. КОРИОНОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00— МОСКВА. 17.30 — ТОШКЕНТ. 17.40 — Мультфильм. 18.00 — «Юлдузча». 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 18.45 —Концерт. 19.15 — «Ахборот». 19.30— Пиллакорларнинг меҳнат рапортлари. 19.40 — Ўн минут музика. 19.50 — Воҳанинг жон томири. 20.20 — «Ахборот». 20.40 — Саҳна усталари. Турсунхон Жаъфарова. 22.00 — «Вақт». 22.45 — **Футбол: «СПАРТАК» — «ЗАРЯ».** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00 — ТОШКЕНТ. 17.30 — МОСКВА. 17.35 — Бадиий фильм. 18.50 — Китоблар оламида. 19.20 — Янгиликлар. 19.30 — Болалар учун кўрсатув. 19.45 — Қишлоқ учрашувлари. 20.15 — Телефильм. 20.10 — Қўшниларимиз. 22.00 — ТОШКЕНТ. «АЗИМУТ». 22.30 — **Ҳукумат аъзоси** (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Музикали сайр. 20.15 — **Борис Годунов** (фильм-опера).

ТЕАТР

НАВОИИ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/VI да **Севги тумори.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/VI да **Абу Райҳон Беруний,** 6/VI да **Парвоз.**

МУҚИМИИ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5/VI да **Ажаб савдолар,** 6/VI да **Жоним фидо.**

ГРАЖДАНЛАР!

ГАЗ АСБОБЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ ҚОИДАЛАРИГА ҚАТЪИЙ РИОЯ ҚИЛИНГ!

Газ асбобларини ўзбошимчалик билан ўрнатиш ва жойини ўзгартириш;

Мўрилари фойдаланиш учун яроқли деб кўрсатилган актларга эга бўлмаганда сув иситиш колонкалари ва иситиш печкаларидан фойдаланиш

ҚАТЪИЯН ТАҚИҚЛАНАДИ

МУРИЛАРНИ ТЕКШИРИШ МУДДАТЛАРИ:

сув иситадиган газ колонкалари — ҳар уч ойда;

иситиш печкалари — иситиш мавсуми бошланиши олдидан.

МУРИНИНГ ФОЙДАЛАНИШ УЧУН ЯРОҚЛИЛИГИ ТУҒРИСИДАГИ АКТСИЗ ГАЗ АСБОБЛАРИДАН ФОЙДАЛАНАЕТГАН, ҳамда газ асбобларини УЗБОШИМЧАЛИК БИЛАН УРНАТГАНЛАР ВА ЖОЙИНИ УЗГАРТИРГАН ГРАЖДАНЛАР УЗОҚ МУДДАТ ГАЗДАН ФОЙДАЛАНИШДАН МАҲРУМ ҚИЛИНАДИЛАР.

Газ асбобларидан фойдаланиш қоидаларига риоя қилмаслик одамларнинг заҳарланишига, ёнғинга ва портлашга олиб келади.

ГАЗ АСБОБЛАРИНИ УРНАТИШ УЧУН ТУРАР-ЖОЙ БУЙИЧА ШАҲАР-РАЙОН ГАЗ КОНТОРАЛАРИГА МУРОЖААТ ҚИЛИШ ЛОЗИМ.

Узбекистон ССР «ГЛАВГАЗ»и.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ РЕСПУБЛИКА ҚИЗЛАР ПЕДАГОГИКА БИЛИМ ЮРТИ

1974—1975 ўқув йилига

УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти ўзбек ва бошқа маҳаллий миллат қизларидан бошланғич синфларда рус тилини ўқитиш ҳуқуқига эга бўлган ва IV—VIII синфлар учун меҳнат ва чизмачилик (черчение) **бўйича ўрта маълумотли** ўқитувчилар тайёрлайди.

Билим юртига 8 синфни битириб ёши 30 ёшгача бўлган хотин-қизлар қабул қилинади.

Уқувчилар умумий тартибда стипендия ва давлат ҳисобидан текин овқат ҳамда ётоқхона билан таъминланадилар.

УҚИШГА КИРУВЧИЛАР: — 1 августдан 20 августгача қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар:

Бошланғич синф ўқитувчилари тайёрлаш бўйича: она тили (ёзма), математика (оғзаки), рус тили (суҳбат);

Меҳнат ва чизмачилик ўқитувчилари тайёрлаш бўйича: она тили (ёзма), математика (оғзаки), чизмачилик.

Билим юртига кирувчилар директор номига ариза ёзиб қуйидаги ҳужжатлар билан тақдим қиладилар: маълумоти ҳақидаги шаҳодатноманинг асл нусхаси, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (меҳнат стажи борлар учун), учта фотосурат (3х4 см), соғлиги ҳақида справка (286-форма).

АРИЗАЛАР — 31 ИЮЛГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ўқчи кўчаси, 123-уй. Телефонлар: 44-10-23, 44-14-85.

«Ўзбекистон агитатори» журналининг коллективи журналнинг масъул секретари А. Абдуллаевга онаси

Зайнаб

ҒАФУРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИ

1974—1975 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎРТА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ЎҚУВ ЮРТЛАРИНИНГ

КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳар, Парашютная кўчаси, 17-уй).

Кундузги ўқишга: агрономия, ўсимликлар ҳимояси, ер тузиш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агрономия;

Сиртқи ўқишга: агрономия.

ТОШКЕНТ МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(Тошкент область, Калинин райони, Кенсой посёлкаси, Шредер номли институт).

Кундузги ўқишга: мева-сабзавотчилик, мевачилик ва узумчиликни ихтисослаштирган ҳолда қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, ўрмон хўжалиги.

ТОШКЕНТ ПАРРАНДАЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(Тошкент область, Оржоникидзе райони, 8-алоқа бўлими).

Кундузги ўқишга: чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш, паррандачилик, ветеринария.

ТОШКЕНТ ҲИСОБ-БУХГАЛТЕРИЯ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳар, Глинка кўчаси, 9-уй).

Кундузги ва сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

БУКА ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(Тошкент область, Бўка райони, Бўка қишлоғи).

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

«ЧИНОЗ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(Тошкент область, Янгийўл райони, Олмазор станцияси, Ленин кўчаси, 36-уй).

Кундузги ўқишга: зоотехника, ветеринария, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — зоотехника.

СИРДАРЕ ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(Сирдарё область, «Малик» тажриба хўжалиги).

Кундузги ва сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

ҚЎҚОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(Қўқон шаҳар, Ленин кўчаси, 28-«а»-уй).

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш; чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш;

Сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш.

ФАРҒОНА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Фарғона область, Охунбобоев райони, Езёвон қишлоғи).

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

АНДИЖОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(Андижон область, Москва райони, Холдевонбек қишлоғи).

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш;

Сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш.

АНДИЖОН ЗООВЕТЕРИНАРИЯ ТЕХНИКУМИ

(Андижон область, Марҳамат райони, «Русский» посёлкаси. М. Горький кўчаси).

Кундузги ўқишга: зоотехник, ветеринария.

АНДИЖОН ҲИСОБ-БУХГАЛТЕРИЯ ТЕХНИКУМИ

(Андижон шаҳар, Нариманов кўчаси, 16-уй).

Кундузги ва сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

НАМАНГАН ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Наманган шаҳар, Синицин кўчаси, 10-уй).

Кундузги ўқишга: агрономия, ипакчилик, зоотехника, ветеринария, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби: колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агрономия.

Сиртқи ўқишга: агрономия, ипакчилик, зоотехника.

СУКАЧ НОМИДАГИ ҒАЛЛАОРОЛ ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд область, Ғаллаорол станцияси, Лалмикор деҳқончилик илмий-тадқиқот институти).

Кундузги ўқишга: агрономия, дон экинларини ихтисослаштирган ҳолда қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

МИЧУРИН НОМИДАГИ САМАРҚАНД МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд шаҳар, Октябрь кўчаси, 12-уй).

Кундузги ва сиртқи ўқишга: агрономия, мева-сабзавотчилик, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агрономия.

САМАРҚАНД ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд шаҳар, Биковский шоссеси, 157-уй).

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, товаршунослик, моддий-техника таъминоти ва мол сотиш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш;

Сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

САМАРҚАНД ЗООВЕТЕРИНАРИЯ ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд шаҳар, Возрождение кўчаси, 8-уй).

Кундузги ўқишга: зоотехника, ветеринария; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — зоотехника;

Сиртқи ўқишга: зоотехника.

БУХОРО ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Бухоро шаҳар, Ленин кўчаси, 282-уй)

Кундузги ўқишга: агрономия, ипакчилик, зоотехника, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — зоотехника;

Сиртқи ўқишга: агрономия, зоотехника, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

ҚАРШИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Қарши шаҳар, Хонобод шоссеси).

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби: колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

ГАГАРИН ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(Сурхондарё область, Гагарин райони, «Комсомолобод» совхози).

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш.

ХИВА ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Хива шаҳар, Тозабоғ кўчаси, 2-уй).

Кундузги ўқишга: ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — зоотехника.

НУКУС ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Қорақалпоғистон АССР, Нукус шаҳри).

Кундузги ўқишга: агрономия, мева-сабзавотчилик, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агрономия;

Сиртқи ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

АВЕЗОВ НОМИДАГИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(Қорақалпоғистон АССР, Чимбой шаҳри).

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

«ШУМАНАЙ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(Қорақалпоғистон АССР, Чимбой шаҳри, Шуманай посёлкаси).

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, шоликорликни ихтисослаштирган ҳолда агрономия.

ТУРТКУЛ ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Қорақалпоғистон АССР, Тўрткўл шаҳар, Беруний шоссеси, 28-уй).

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш; колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими— қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

ЖИЗЗАХ ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Сирдарё область, Жиззах шаҳри, Москва колхози).

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби, зоотехника.

ТЕРМИЗ ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(Термиз шаҳар, Оржоникидзе кўчаси).

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш.

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ

Ўрта махсус ўқув юртларига СССР гражданлари бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

Кундузги ўқишга 30 ёшгача, сиртқи ўқишга ёшидан қатъи назар, саккизинчи синф ҳажмида ёки ўрта маълумотга эга бўлган, кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган кишилар қабул қилинади.

Ўрта қишлоқ хўжалик ўқув юртларининг кундузги бўлимларига аризалар 8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлардан 31-июлгача; ўрта маълумотга эга бўлганлардан — 14 августгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари — 1 августдан 20 августгача ўтказилади.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Сиртқи бўлимларга аризалар 2 октябрдан 30 ноябргача; кириш имтиҳонлари — 1 ноябрдан 15 декабргача; иқтисодий мутахассисликлар бўйича — 1 июлдан 31 августгача қабул қилинади.

Қабул қилиш ҳақидаги ариза ўрта махсус ўқув юртининг директори номига ёзилиб, унда танланган мутахассислик кўрсатилади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: меҳнат дафтарчасидан кўчирма, ягона форма бўйича расмийлаштирилган йўлланма, тўлиқсиз ўрта ёки тўлиқ ўрта мактабни битирганлик тўғрисидаги ҳужжат, соғлиғи тўғрисида 286-формадаги медицина справкаси, 3x4 сантиметр ҳажмидаги 4 дона фотосурат.

Ўқув юртларига кирувчилар паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳномани, ҳарбий билет ва ҳарбий рўйхатда турганлиги тўғрисидаги ҳужжатни шахсан кўрсатадилар.

8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар — она тилидан (диктант), математикадан (оғзаки); 10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар — иқтисод, қишлоқ хўжалиги ва чорвачиликни механизациялашириш ва электрлаштириш мутахассисликлари бўйича: она тили ва адабиётдан (иншо), математикадан (оғзаки); товаршунослик, ўрмон ва қишлоқ хўжалиги мутахассисликлари бўйича: она тили ва адабиётдан (иншо), химиядан (оғзаки) кириш имтиҳонларини топширадилар.

Саккиз йиллик мактабни фахрий ёрлиқ билан, ўрта мактабни олтин ёки кумуш медаллар билан тугатганлар, СССР Қуролли Кучлари, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги комитети, СССР Ички ишлар министрлиги қўшинлари ва органларида хизмат қилиб, ҳарбий хизматдан запасга чиққан (икки йил мобайнида) офицерлар, прапорщиклар ва мичманлар ариза топширишлари билан кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Ўрта махсус ўқув юртларига корхона, қурилиш, колхоз ва совхоз ҳамда бошқа ташкилотларнинг йўлланмалари билан келганлар кириш имтиҳонларидан қониқарли баҳо олсалар, конкурссиз қабул қилинадилар.

Тўлиқсиз ўрта мактабни тугатганлар учун кундузги бўлимда ўқиш муддати — қишлоқ хўжалиги ва чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш мутахассислиги бўйича — 3 йилу 10 ой, иқтисод бўйича — 2 йилу 10 ой, қолган ҳамма мутахассисликлар бўйича ўқиш муддати — 3 йилу 6 ой.

Ўрта мактабни тугатганлар учун ўқиш муддати 1 йилу 10 ой ва 2 йилу 6 ой.

Колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлимига область қишлоқ хўжалик бошқармалари ва Қорақалпоғистон АССР Қишлоқ хўжалик министрлиги томонидан йўлланма билан юборилган — бўлим, участка бошлиқлари, бригадалар ҳамда ишлаб чиқариш бригадаларининг бригадир ёрдамчилари, ферма мудирлари, механизациялаштирилган отрядлар бошлиқлари, звено бошлиқлари ва механизаторлар, чорвадорлар ва ўсимликшунослар орасидан колхоз ва совхозлардаги ўрта маълумотли малакали ишчилар (35 ёшдан катта бўлмаган), шу лавозимларда камида уч йиллик иш тажрибасига эга бўлган ва кириш имтиҳонларини топширганлар қабул қилинади.

Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати— 2 йил, тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун— 3 йил.

Колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлимларига колхоз ва совхозларнинг йўлланмалари билан келган кишиларга ўқиш даврида уларнинг иш жойидаги маоши сақлаб қолинади ва ҳар ой 100 сўмдан ошмаган миқдорда (стипендия ҳам қўшиб ҳисобланганда) ҳақ тўланади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕЛИОРАЦИЯ ва СУВ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИ

ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМЛАРИГА

1974—1975 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

В. А. БИЛЬБАС НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Луначарский шоссеси, Кольский переулоги, 1-уй).

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш, сув хўжалик системаларидаги автоматик қурилмаларни эксплуатация қилиш;

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш.

САМАРҚАНД ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Рабочая кўчаси, 2-уй)

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш, гидротехник қурилишлар;

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш, гидротехник қурилишлар.

НУКУС ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Қорақалпоғистон АССР, Нукус шаҳри, М. Горький кўчаси, 179-уй).

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш;

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш.

СУРХОНДАРЕ ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Сурхондарё область, Қумқўрғон шаҳри).

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш;

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш.

АНДИЖОН ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Андижон область, Марҳамат райони, «Русский» посёлкаси).

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш, гидротехник қурилишлар;

Кечки ўқишга: гидротехник қурилишлар;

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш, гидротехник қурилишлар.

М. ВАПАЕВ НОМИДАГИ УРГАНЧ ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

(Хоразм область, Урганч шаҳри, Т. Шевченко кўчаси, 7-уй).

Кундузги ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш, гидротехник қурилишлар;

Сиртқи ўқишга: гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш, гидротехник қурилишлар.

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ

ГИДРОМЕЛИОРАЦИЯ ТЕХНИКУМЛАРИНИНГ КУНДУЗГИ БУЛИМИГА 8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БУЛИБ ЕШИ 30 ДАН ОШМАГАНЛАР; КЕЧКИ ВА СИРТҚИ БУЛИМЛАРГА ЕШИДАН ҚАТЪИЙ НАЗАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

8-синф ҳажмида маълумотлилар: она тилидан (диктант) ва математикадан (оғзаки), ўрта маълумотлилар: она тили ва адабиетдан (иншо) ва математикадан (оғзаки) кириш имтиҳонлари топширадилар.

8-синф ҳажмида маълумотлилар учун кундузги бўлимда ўқиш муддати — 3 йилу 10 ой; ўрта маълумотлилар группасида — 2 йилу 8 ой.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ: кундузги бўлимда — 1 августдан 20 августгача; кечки бўлимда: 8-синф ҳажмида маълумотлилар группасида — 10 июнгача; 1 июлдан 10 июлгача, 7 августдан 14 августгача, ўрта маълумотлилар группасида 1 июлдан 20 ноябргача; сиртқи бўлимда 1 ноябрдан 15 декабргача ўтказилади.

ТЕХНИКУМ ДИРЕКТОРИ НОМИГА ЕЗИЛГАН АРИЗАЛАР КУНДУЗГИ БУЛИМГА: тўлиқсиз ўрта маълумотлилардан — 31 июлгача, ўрта маълумотлилардан — 14 августгача: кечки бўлимга: тулиқсиз урта маълумотлилардан — 6 августгача, ўрта маълумотлилардан — 15 июндан 15 ноябргача, сиртқи бўлимга — 2 октябрдан 30 ноябргача қабул қилинади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома ёки ўрта маълумоти тўғрисидаги аттестат (асли), 3х4 см катталикдаги 4 дона фотосурат, соғлиғи тўғрисидаги 286-формадаги медицина справкаси, меҳнат ёки колхоз дафтарчасидан кўчирма (меҳнат стажига эга бўлиб кечки ёки сиртқи бўлимларга кираётганлар учун).

Паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

УҚУВЧИЛАР УМУМИЙ АСОСЛАРДА ЕТОҚХОНА ВА СТИПЕНДИЯ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Р. 02531. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 130.